

§ 2. Paragraf 5 wymienionego w § 1 rozporządzenia Rady Ministrów otrzymuje następujące brzmienie:

„Na czas pobierania dodatku drożźnianego otrzymywać będą funkcjonariusze, pełniący służbę w pocztach ruchomych i przy konwojowaniu poczty kolejami uzupełnienie wynagrodzenia godzinowego wymienionego w § 3 niniejszego rozporządzenia. Wysokość tego uzupełnienia ustala się jednolicie dla całego Państwa w myśl postanowień o obliczaniu dodatku drożźnianego według mnożnika każdorazowo obowiązującego dla miejscowości, zaliczonych do III klasy dodatku drożźnianego“.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1922 roku.

Prezydent Ministrów: *Antoni Ponikowski*

Minister Skarbu: *Michalski*

Minister Poczty i Telegrafów: *Stesłowicz*

383.

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 5 kwietnia 1922 r.

w przedmiocie wymiarów i liczby pomieszczeń w budynkach publicznych szkół powszechnych i domach mieszkalnych dla nauczycieli.

Na podstawie art. 5 i art. 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o budowie publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. № 18, poz. 144) zarządzam w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Robót Publicznych i Zdrowia Publicznego co następuje:

§ 1. Budynki publicznych szkół powszechnych winny posiadać oprócz niezbędnych przedsionków i klatek schodowych pomieszczenia, których przeznaczenie, liczbę i wymiary podaje tablica I (Program normalny) (Załącznik I).

§ 2. Odstępstwa ponad normy przewidziane w tablicy I, czy to pod względem liczby pomieszczeń, czy ich wymiarów, mogą być zatwierdzone, z tem jednakże zastrzeżeniem, że nadwyżka kosztów, wynikających z budowy ponad normy podane w tablicy I, nie może obciążać Skarbu Państwa.

§ 3. Odstępstwa poniżej norm podanych w tablicy I dopuszczalne są tylko z powodów uznanych przez władze szkolne za dostatecznie ważne; odstępowstwa te jednak nie mogą sięgać poniżej norm określonych w tablicy II (Program minimalny) (Załącznik II).

§ 4. Pomieszczenia dla oddziałów równoległych może zawierać tylko budynek szkoły siedmioklasowej; liczba oddziałów równoległych nie może przekraczać sześciu.

§ 5. W jednym budynku szkolnym mogą się mieścić conajwyżej dwie oddzielne szkoły siedmioklasowe; sala gimnastyczna, natryski i kuchnia do

nauki gospodarstwa domowego mogą być wspólne dla obu szkół.

§ 6. Powierzchnia podłogi izby szkolnej nie może wynosić mniej niż 42 m², a nie więcej niż 60 m².

W szkole czteroklasowej dwie izby szkolne, a w szkole pięcioklasowej jedna winny być większe od pozostałych.

W szkole siedmioklasowej bez oddziałów równoległych dwie izby szkolne winny być większe, a dwie—mniejsze od pozostałych.

W szkołach dwuklasowej, trzyklasowej, sześcioklasowej oraz w szkołach siedmioklasowych z oddziałami równoległymi wszystkie izby szkolne winny być w zasadzie równe.

§ 7. W przedkładanych do zatwierdzenia planach budynków szkół 4, 5, 6 i 7 klasowych, zaprojektowanych według programu minimalnego, winna być przewidziana możliwość budowy lub dobudowy w przyszłości natrysków z rozbieralnią, a w planach szkół 6 i 7-klasowych oprócz tego i sali gimnastycznej.

§ 8. W wypadkach, wyjątkowych władze szkolne mogą zezwalać na budowę narazie tylko części, względnie jednego pawilonu budynku szkolnego; plan całego budynku szkolnego musi być jednak z góry zatwierdzony.

§ 9. Gmina wiejska winna równocześnie z budynkiem szkolnym budować również mieszkania dla nauczycieli, jeżeli nie może zapewnić nauczycielom odpowiednich mieszkań w inny sposób.

W razie uznanej przez władze szkolne konieczności będą budować domy mieszkalne dla nauczycieli również i gminy miejskie.

§ 10. Z pośród budowanych przez gminę mieszkań dla nauczycieli połowa mieszkań powinna składać się z trzech pokoi z kuchnią i przynależnościami o łącznej powierzchni podłogi 75 m² (mieszkanie większe), a połowa — z dwu pokoi z kuchnią i przynależnościami o łącznej powierzchni podłogi 50 m² (mieszkanie mniejsze).

Jeżeli liczba nauczycieli, nie licząc kierownika, jest nieparzysta, to liczba mniejszych mieszkań winna być o jeden większa od liczby mieszkań większych.

§ 11. Do każdego mieszkania nauczycielskiego budowanego przez gminę należą oprócz pomieszczeń określonych w § 10 pomieszczenia gospodarcze o powierzchni conajmniej 10 m². Dla nauczycieli korzystających z gruntów szkolnych należy prócz tego wybudować zabudowania gospodarcze o łącznej powierzchni conajmniej 25 m².

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

Antoni Ponikowski

Minister Spraw Wewnętrznych: *Kamieński*

Minister Skarbu: *Michalski*

Minister Robót Publicznych: *G. Narutowicz*

Minister Zdrowia Publicznego: *Chodźko*

Załącznik I do rozp. M. W. R. i O. P. z dn. 5.IV 1922 r. do poz. 383.

T A B L I C A I. (Program normalny).

L. porządkowa	NAZWA POMIESZCZEŃ	Wysokość w metrach	Powierzchnia podłogi w metrach kwadratowych							Przyrost powierzchni podłogi w m ² w szkole VII kl. z oddziałami równoległymi na każdy oddział równoległy.
			w szkole I klasowej	w szkole II klasowej	w szkole III klasowej	w szkole IV klasowej	w szkole V klasowej	w szkole VI klasowej	w szkole VII klasowej bez oddziałów równoległych	
1	Pomieszczenia rekreacyjne (sień rekreacyjna, sale rekreacyjne, korytarze).	3,5	30	60	75	100	125	150	175	25
2	Szatnie oddzielne (ewentualnie w podziemiu)	3,0 do 3,5	—	—	25	31	37	43	50	7
3	Izby szkolne	3,5	1 izba 60	2 izby ogółem 108	3 izby ogółem 162	4 izby ogółem 216	5 izb ogółem 270	6 izb ogółem 324	7 izb ogółem 378	54
4	Sale robót ręcznych, zajęć praktycznych i rysunków	3,5	—	1 sala 30	1 sala 48	1 sala 48	1 sala 54	1 sala 70	2 sale ogółem 124 (54+70)	—
5	Kancelaria (ewentualnie jednocześnie jako pokój na pomoce naukowe i pokój dla nauczycieli)	3,5	15	15	20	15	18	18	20	—
6	Pokoje na pomoce naukowe (ewentualnie jednocześnie dla nauczycieli)	3,5	—	—	—	20	24	30	1 lub 2 pokoje ogółem 35	2,5
7	Pokój dla nauczycieli	3,5	—	—	—	—	—	20	20	*)
8	Natryski (w podziemiu lub przyziemiu budynku szkolnego, ewentualnie w oddzielnym budynku)	3,0 do 3,5	—	—	—	30	30	30	30	—
9	Rozbieralnia przy natryskach	3,0 do 3,5	—	—	—	20	20	20	20	—
10	Kuchnia do nauki gospodarstwa domowego w szkołach koedukacyjnych i żeńskich (w podziemiu, przyziemiu lub na poddaszu)	3,0 do 3,5	—	—	—	—	—	48	48	—
11	Sala gimnastyczna (ewentualnie w oddzielnym budynku)	5,0	—	—	—	—	—	150	150	—
12	Garderoba przy sali gimnastycznej oraz pomieszczenie na przyrządy gimnastyczne	3,0 do 3,5	—	—	—	—	—	29	29	—
13	Ustępy w oddzielnym budynku lub w budynku szkolnym, o ile budynek szkolny jest skanalizowany	2,4 do 3,5	12	16	20	24	28	32	36	4
14	Mieszkanie dla kierownika, składające się co najmniej z trzech pokoi, z kuchnią wraz z przynależnościami	2,4 do 3,0	75	75	80	80	80	80	80	—
15	Mieszkanie dla wóznego	2,4 do 3,0	—	—	—	45	45	55	55	—
16	Pomieszczenia gospodarcze szkoły w budynku szkolnym, ewentualnie oddzielne zabudowania gospodarcze szkoły		20	20	30	40	50	60	70	10
17	Pomieszczenia gospodarcze (ewentualnie w oddzielnych zabudowaniach) należące do mieszkania kierownika nie korzystającego z gruntu szkolnego		20	20	20	20	20	20	20	—
17a	Pomieszczenia gospodarcze (ewentualnie w oddzielnych zabudowaniach) należące do mieszkania kierownika, korzystającego z gruntu szkolnego		55	55	55	55	55	55	55	—
18	Pomieszczenia gospodarcze (ewentualnie w oddzielnych zabudowaniach) należące do mieszkania wóznego		—	—	—	10	10	10	10	—

*) Powierzchnia podłogi pokoju dla nauczycieli przy ogólnej liczbie jedenastu lub więcej izb szkolnych powinna wynosić 24 m².

Załącznik II do rozp. M. W. R. i O. P. z d. 5.IV 1922 r. do poz. 383.

T A B L I C A II (Program minimalny).

L. porządkowa	NAZWA POMIESZCZEŃ	Wysokość w metrach *)	Powierzchnia podłogi w metrach kwadratowych							Przyrost powierzchni podłogi w m ² w szkole VII klas. z oddziałami równoległymi na każdy oddział równoległy
			w szkole I klasowej	w szkole II klasowej	w szkole III klasowej	w szkole IV klasowej	w szkole V klasowej	w szkole VI klasowej	w szkole VII klasowej bez oddziałów równoległych	
1	Pomieszczenia rekreacyjne (sieć rekreacyjna, sale rekreacyjne, korytarze) służące jednocześnie i za szatnie.	3,2 do 3,5	30	50	70	90	110	130	150	20
2	Izby szkolne	3,2 do 3,5	1 izba 50	2 izby ogółem 100	3 izby ogółem 150	4 izby ogółem 200	5 izb ogółem 250	6 izb ogółem 300	7 izb ogółem 350	50
3	Sala robót ręcznych, zajęć praktycznych i rysunków (ewentualnie w podziemiu lub na poddaszu)	3,0 do 3,5	—	—	—	48	54	70	70	—
4	Kancelaria (ewentualnie jednocześnie jako pokój na pomoce naukowe i dla nauczycieli)	3,2 do 3,5	12	15	18	15	15	18	20	—
5	Pokoje na pomoce naukowe (ewentualnie jednocześnie i dla nauczycieli)	3,2 do 3,5	—	—	—	20	24	32	1 lub 2 poko- je ogó- łem 35	2,5
6	Ustępy w oddzielnym budynku lub w budynku szkolnym, o ile budynek szkolny jest skanalizowany	2,4 do 3,5	9	10	12	14	16	18	20	2
7	Mieszkanie dla kierownika, składające się co najmniej z trzech pokoi z kuchnią, wraz z przynależnościami	2,4 do 3,0	63	63	80	80	80	80	80	—
8	Mieszkanie dla woźnego	2,4 do 3,0	—	—	—	—	—	45	45	—
9	Pomieszczenia gospodarcze szkoły w budynku szkolnym, ewentualnie oddzielne zabudowania gospodarcze szkoły	—	20	20	25	30	35	40	45	5
10	Pomieszczenia gospodarcze (ewentualnie w oddzielnych zabudowaniach) należące do mieszkania kierownika nie korzystającego z gruntu szkolnego	—	15	15	15	15	15	15	15	—
10a	Pomieszczenie gospodarcze (ewentualnie w oddzielnych zabudowaniach) należące do mieszkania kierownika korzystającego z gruntu szkolnego	—	40	40	40	40	40	40	40	—
11	Pomieszczenia gospodarcze (ewentualnie w oddzielnych zabudowaniach) należące do mieszkania woźnego	—	—	—	—	—	—	10	10	—

*) Wysokość pomieszczeń szkolnych może być zmniejszona do 3,2 m. tylko w tym wypadku, jeżeli pomieszczeniom szkolnym będzie zapewniona dobra wentylacja i, jeżeli położenie budynku względem stron świata i sąsiednich zabudowań zapewni pomieszczeniom szkolnym dobre oświetlenie.